

De blik op vooruit.

Verslag van de raadsconferentie en raadswerkdag;
het bepalen van de werkagenda 2016-2018

Mei 2015

Kenmerk: 16ini01205

Inleiding

Voor u ligt het verslag van de raadsconferentie van 26 en 27 februari 2016 en de raadswerkdag van 14 april 2016. Tijdens deze bijeenkomsten heeft de raad besproken aan welke speerpunten zij wil werken en wat zij af wil ronden, in de periode tot de gemeenteraads-verkiezingen van maart 2018. Daarbij heeft de raad een nadere uitwerking gegeven aan het coalitieakkoord: *'Doen is het nieuwe werken'* van 6 november 2015 en voortgebouwd op de programmabegroting 2015-2018 *'Samen aan het werk'*.

Dit verslag is meteen de opdracht aan het college. De raad verwacht van het college dat zij onderzoekt of, naast de uitvoer van de wettelijke taken, de in dit verslag genoemde speerpunten kunnen worden gerealiseerd. Daarvoor zal het college in gesprek moeten gaan met de ambtelijke organisatie, teneinde te onderzoeken of er voldoende capaciteit en middelen beschikbaar zijn om de resultaten uit dit verslag te halen. Dit uitkomsten van dit gesprek moeten worden meegenomen in de voorjaarsnota, zodat de raad keuzes kan maken, ten aanzien van de genoemde speerpunten.

Het belangrijkste kader dat de raad daarbij aan het college wil meegeven, is financieel. De speerpunten en doelen moeten passen onder de paraplu van het op orde brengen van de gemeentefinanciën. De basis hiervoor is gelegen in het rapport van Van der Wel van augustus 2015. Het tweede kader dat wij willen meegeven, is communicatief van aard. Wij hechten sterk aan een goede communicatie met onze inwoners en verwachten van het college dat zij dit steeds doet. Bij zowel beleidsontwikkeling als bij uitvoer en aangepast aan onderwerp en doelgroep.

Samenwerking

De raad heeft een sterke behoefte om, vanuit haar duale rol, op een constructieve en prettige manier te blijven samenwerken met het college. De raad is blij dit ook te herkennen bij het college, tijdens de afgelopen raadsconferentie en raadswerkdag. Deze samenwerking wil de raad graag terugzien in, vooral, de volgende aspecten:

1) Kennis en informatie.

De raad is van mening dat zij, om haar rol goed te kunnen nemen, moet beschikken over goede en voldoende informatie. Zij verwacht van het college om hier goed in te voorzien. Naast de schriftelijke informatie die de raad krijgt (raadsmemo's, beleidsstukken), hechten zij sterk aan meer interactieve en samenwerkingsgerichte vormen van kennis- en informatiedeling. De informatie-bijeenkomsten in de voormalige Raads werkgroep Transitie en Transformatie worden daarbij als goed voorbeeld genoemd. Ditzelfde geldt voor de 'werkbesprekingen' die door portefeuillehouder Hengeveld zullen worden georganiseerd.

Wij zien hier een belangrijke rol weggelegd voor de nieuw te vormen thematische raadscommissies, zoals neergelegd in de memo *'advies invoering nieuwe werkwijze met raadscommissies'* (RG2016-0086A). De raadscommissies zullen samen met de betrokken portefeuillehouder in overleg gaan over de onderwerpen waarover zij nader geïnformeerd willen worden, wanneer en hoe dat moet gebeuren.

2) Proces

Voor raad, college en ambtelijke organisatie is het van belang dat de processen naar de raad toe helder en inzichtelijk zijn. Wij geven het college dan ook de opdracht om, in overleg met het presidium, de ambtelijke organisatie en de griffie, te werken aan een procesplanning voor de speerpunten voor de komende twee jaar, waarin inspraak, kennisoverdracht, politieke discussie en besluitvorming zijn meegenomen.

3) Rollen, taken en bevoegdheden.

Er is behoefte bij de raad aan meer duidelijkheid over rollen, taken en bevoegdheden. Zij verwacht hier een verbetering van het college. Voordat een discussie tussen raad en college start, moet duidelijk zijn wat de discussiepunten en beslispunten zijn. Waarvoor is de raad aan zet; waarvoor het college. Gaat de discussie over het wat of het hoe.

Speerpunten

Tijdens de raadsconferentie en raadswerkdag zijn diverse inhoudelijke speerpunten benoemd. Deze worden hieronder, per portefeuille, beschreven. Deze speerpuntenlijst is tot stand gekomen door de inbreng van het college op 14 april tegen het licht te houden van de opbrengst van de raadsconferentie van eind februari. Voor de meeste speerpunten geldt dat zowel raad als college deze speerpunten van belang achten. Op enige punten heeft de raad een aanvulling geformuleerd.

Portefeuille burgemeester De Vreeze:

- 1) Openbare orde: Er wordt een nieuw drugsbeleid opgesteld m.b.t. drugs en het beheer van koffieshops.
- 2) Handhaving: Er is meer duidelijkheid over handhaving, in het fysieke en ook het sociale domein. Het college gaat hierover met de raad in gesprek. Waar nodig worden het handhavingsbeleid en het uitvoeringsprogramma aangepast aan de wensen van de raad.

Portefeuille wethouder Kuster:

- 3) Hulp en zorg (Jeugd en Wmo): De raad vindt het van belang dat het college nauwgezet uitvoering geeft aan het beleidsplan sociaal domein. Hulp en zorg blijven beschikbaar en toegankelijk voor de inwoners die het echt nodig hebben en niet kunnen betalen. Verdere innovatie van ondersteuning, hulp en zorg is daarvoor noodzakelijk. Bij de uitvoer van het beleidsplan blijven budgetneutraliteit en de nota 'Voorbij de zure appel' richtinggevend. De raad wil de monitoring (per kwartaal) dan ook graag voortzetten

De raad heeft van de portefeuillehouder begrepen dat bedrijfs- en informatiesystemen binnen het sociaal domein nog niet op orde zijn. Hoewel dit buiten haar rol valt, verzoekt zij de wethouder hier dringend actie op te nemen.

- 4) De raad wil graag geïnformeerd worden over de problematiek en de huisvesting van verwarde mensen.
- 5) Er wordt ingezet op meer regionale samenwerking, ook in Duitsland, met gemeenten en andere netwerkpartners. Deze samenwerking beslaat zowel de verschillende speerpunten van dit verslag als de uitvoering van de wettelijke taken. Samenwerking kan plaatsvinden op inhoud (bijvoorbeeld wonen, werken, zorg of bereikbaarheid) of op proces (bedrijfsvoering samen met andere gemeenten). Het samenwerken binnen de regionale uitvoeringsagenda staat hierbij centraal.
- 6) Er komt een nieuw beleid voor het basisniveau en daaruit volgend een herijking van het subsidiebeleid (evenementen, verenigingen, professionele organisaties). Verder komt er een brede discussie over het maatschappelijk vastgoed in de gemeente. Centraal hierbij staat de veranderde samenleving en de rol die de gemeente daarin (nog) speelt. De raad hecht er aan dat dit gebeurt in samenspraak met de samenleving.

Portefeuille wethouder Van de Wardt:

- 7) Onderwijs: Er komt een visie op de huisvesting van het Almende College (uitvoering van motie van 9 juli 2015) en in het verlengde daarvan een raadsbesluit over het Almende college. Er komt een betere verbinding tussen werk, zorg en onderwijs vanuit de integrale opgave die er voor onze gemeente ligt.
- 8) De raad verwacht van het college dat zij onderzoek doet naar een toekomstvaste exploitatie van de DRU. Er komt besluitvorming van de raad over de gemeentelijke eigendommen op het DRU-park, als onderdeel van een brede discussie over maatschappelijk vastgoed in de gemeente (zie onder 6). Daarbij wordt niet alleen lokaal gekeken, maar ook regionaal.

- 9) Werk en inkomen: Er komt besluitvorming over een stevig armoedebeleid in de breedste zin van het woord, waarin verschillende voorzieningen worden verbonden, zoals de Schulddienstverlening, Schuldhulpmaatjes, Formulierenhulp, Meedoenregeling, Voedselbank etcetera.
- 10) De raad verwacht sterke inzet van het college op werkgelegenheid, in het verlengde van de motie werkgelegenheid van 10 december 2015 die door het college is overgenomen. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de portefeuillehouders Van de Wardt en Sluiter. Het resultaat zou een significante uitstroom uit de 'kaartenbak' van Laborijn moeten zijn, ook in het licht van de nota 'Voorbij de zure appel.'
- 11) Vluchtelingen: Oude IJsselstreek zet zich in voor de opvang van 200 statushouders. Dit doet een breed beroep op voorzieningen, ten aanzien van participatie (werk, verenigingsleven), onderwijs, gezondheid, begeleiding, wonen en veiligheid. Dit vraagt van het college een integrale aanpak en extra aandacht voor een goede communicatie met de samenleving. De portefeuillehouder heeft aangegeven dat dit onderwerp voor financiële onzekerheid zorgt. De raad heeft hier oog voor en vraagt de wethouder hier regelmatig over te informeren.

Portefeuille wethouder Sluiter:

- 12) De financiën moeten goed op orde zijn. De raad verwacht goed financieel beheer, goede verantwoording en een teruggedrongen leningenportefeuille. De adviezen uit het rapport van Van der Wel moeten worden uitgevoerd. De raad vraagt het college om meer kennis en informatie over de financiële structuur van de gemeente ('bijspijkeren').

De portefeuillehouder heeft aangegeven een aantal financiële onzekerheden te zien. Genoemd zijn: de vluchtelingen, ISWI en Almende. De raad verwacht deze onzekerheden terug te zien in de voorjaarsnota en benadrukt met klem dat zij vroegtijdig geïnformeerd wil worden wanneer er zaken spelen die tot verandering van de begroting leiden.

- 13) Economie: Uitvoering van de motie 'lokale werkgelegenheid' (begroting 2016). Behouden en stimuleren werkgelegenheid via gebiedsvisie Achterhoek, onder andere door het versterken van de contacten met het bedrijfsleven en het stimuleren van meer uitgifte van bedrijventerreinen. Regionaal wordt gekeken naar de herziening van de grondprijs hiervoor. Er komt een detailhandelsvisie (deels regionaal), waarbij verbinding wordt gezocht bij de te vormen woonvisie. Hierover komt op korte termijn een discussie tussen raad en college.

De raad ziet toerisme en recreatie als belangrijke peiler voor de economie en vraagt daaruit voortvloeiend aandacht voor natuur en landschap. Zij verwacht door de portefeuillehouder nader te worden geïnformeerd over deze onderwerpen in het algemeen en in relatie tot economie in het bijzonder.

Ditzelfde geldt voor verkeer, mobiliteit en bereikbaarheid. Dit versterkt de lokale economie is verbonden met het fysieke én sociale domein. De raad verwacht door de portefeuillehouder geïnformeerd te worden over het proces dat zich regionaal afspeelt (regionale uitvoeringsagenda) en de rol van onze gemeente daarbinnen.

- 14) De raad is de ambtelijke organisatie erkentelijk voor de goede werkzaamheden die zij al jaren voor onze inwoners verricht. Tegelijkertijd worden de leden van onze raad gevoed door ervaringen en beelden van onze inwoners over de concrete dienstbaarheid van onze organisatie. Hierover willen wij in gesprek met de portefeuillehouder, om te komen tot een eenduidige uitvraag naar de ambtelijke organisatie, over dienstverlening en dienstverleningsniveau.

Van de portefeuillehouder hebben wij begrepen dat de organisatie doorontwikkeld wordt. Dat er meer duidelijkheid komt ten aanzien van taken, rollen en bevoegdheden. Dat er wordt gewerkt aan kwetsbaarheid op sleutelposities en het inzetten van mensen op hun kwaliteiten. Hoewel dat buiten onze rol valt, denken wij dat dit een verstandig keuze is van de wethouder. Wel vragen wij hem om de organisatie en haar medewerkers niet te overvragen en ook aandacht te hebben voor de mens achter de medewerker.

Portefeuille wethouder Hengeveld:

- 15) Omgevingswet: De invoering van de omgevingswet zal de komende jaren veel van de gemeente vragen. Daarbij is de omgevingswet overkoepelend voor andere onderwerpen, zoals de omgevingsvisie, de woonvisie, de detailhandelvisie, de woonagenda en dergelijke en vraagt daarmee een integrale aanpak. De raad verwacht van het college dat zij op korte termijn een procesontwerp presenteert, waarin de te zetten stappen tot de verkiezingen van 2018 worden beschreven. Daarnaast vraagt de raad het college haar op korte termijn bij te praten over de omgevingswet, het doel daarvan en de gevolgen die dat heeft voor onze inwoners en organisatie.
 - 16) Woonagenda: Er komt besluitvorming en vaststelling van de gemeentelijke woonagenda door de raad. Onderdeel hiervan zijn elementen als verpaupering, woonkwaliteit, leegstand agrarische bebouwing etc.. Er wordt goed gekeken naar het slim inzetten van de wooncontingenten. Het contingent daalt en tegelijkertijd is het van belang om te kijken waar de resterende woningen worden gebouwd (Visie op Kernen, vluchtelingen etc.) Er komt beleid en handhaving op het gebied van oneigenlijk gebruik van gemeentegrond.
 - 17) De raad wil graag geïnformeerd worden en blijven over de uitvoer van het afvalstoffenbeleid. Het voorstel van de portefeuillehouder dat er meer inzet komt op handhaving (en de bijbehorende dekking) kan hierbij worden meegenomen. In het kader van de aanbesteding van de inzameling van afval in 2018 wordt de raad betrokken bij de fundamentele keuze voor zelf doen of samen doen (publiek-privaat of publiek-publiek).
 - 18) Breedband buitengebied: De raad ziet het belang van snel internet, vanuit de integrale opgave die de gemeente heeft. Zij ziet dan ook graag dat het college zich optimaal inzet (stimuleren door middel van PR en communicatie) om het benodigde aantal handtekeningen te behalen.
 - 19) Energieneutraal: Er komt een discussie tussen raad en college, waarbij nogmaals goed wordt gekeken naar de haalbaarheid van de doelstellingen van de tafel van Groenlo.
- Naast bovenstaande ziet de raad een aantal speerpunten, die de agenda van meerdere portefeuillehouders beslaan. Zij verwacht van het college deze speerpunten onder te brengen bij een van de collegeleden
- 20) Er komt een integraal jongerenbeleid, waarbij aspecten als wonen, werken, participeren, leren, overlast en dergelijke worden meegenomen.
 - 21) Er komt een integrale visie op demografische ontwikkeling (krimp), waarin de effecten die dit heeft op de fysieke en sociale leefomgeving worden meegenomen.